

SYLWAN

MIESIĘCZNIK
WYDZIAŁU NAUK ROLNICZYCH i LEŚNYCH P. A. N.
I POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEŚNEGO

Rok CIV

Warszawa, czerwiec 1960

Zeszyt 6

Rezolucja
w sprawie węzłowych problemów leśnictwa i drzewnictwa
w planie perspektywicznym
uchwalona przez uczestników konferencji
· Polskiego Towarzystwa Leśnego
Kazimierz Dolny, 25 i 26 września 1959 r.

Резолюция по вопросу основных проблем лесного хозяйства и древесиноведения в перспективном плане, принятая участниками Конференции Польского Лесного Общества, состоявшейся в Дольном Казимеже 25 и 26 сентября 1959 г.

Resolution Passed at the Conference of the Polish Forest Society Held in Kazimierz, September 25—26, 1959, Referring to Key problems of Forestry and Timber Industry in the Long Range Plan

Uczestnicy konferencji zwołanej przez Polskie Towarzystwo Leśne w Kazimierzu Dolnym w dniach 25 i 26 września 1959 r. w sprawie węzłowych problemów leśnictwa i drzewnictwa w planie perspektywicznym na lata 1960—1975, po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji uważają za stosowne wysunąć następujące tezy.

I. Należy stwierdzić, iż pomimo dużych osiągnięć resortu leśnictwa zmierzających do zwiększenia lesistości kraju oraz intensyfikacji gospodarstwa leśnego i przemysłu drzewnego nastąpił spadek zapasu produkcyjnego w wyniku powstałego w przeszłości długotrwałego procesu zmniejszania się powierzchni leśnej oraz obniżania zasobów leśnych. Jednakże dla pokrycia istotnych potrzeb gospodarki narodowej stosowany rozmiar użytkowania przekracza w dalszym ciągu etaty, wynikające z planów urządzania gospodarstwa leśnego.

W tych warunkach zachodzi konieczność podjęcia skoordynowanych wysiłków w kierunku zmniejszenia dysproporcji między produkcją drewna a jego konsumpcją przez:

— zwiększenie lesistości kraju na drodze zalesiania nieużytków przy stosowaniu niezbędnych zabiegów agrotechnicznych;

— intensyfikację gospodarstwa leśnego poprzez prawidłowe wykonywanie wszystkich prac techniczno-leśnych, a w szczególności wprowa-

dzanie metod zapewniających zwiększenie przyrostu, doskonalenie zapasu oraz podnoszenie produktywności siedliska;

— utrzymanie projektowanych w planie perspektywicznym nakładów inwestycyjnych i bardziej proporcjonalny ich rozdział na poszczególne pięciolecia;

— utworzenie funduszu rozwoju gospodarstwa leśnego, na który złożą się wpływy pochodzące z realizacji wyrębów przekraczających przyjęty etat rębny oraz zapewnienie wykorzystania tego funduszu w formie zdecentralizowanej;

— racjonalne zagospodarowanie lasów i nieużytków nie stanowiących własności Państwa w oparciu o najważniejsze dla nich zasady i formy organizacyjne oraz uregulowanie podstaw prawnych działalności w tym zakresie;

— dodatkowe rozszerzenie areału produkcyjnego przez planowe zwiększanie upraw zadrzewionych ze szczególnym uwzględnieniem gatunków szybko rosnących;

— lepsze wykorzystanie surowca drzewnego i konsekwentne rozszerzenie bazy surowcowej przemysłu drzewnego, w szczególności przeróbki niskowartościowych sortymentów drzewnych oraz skoordynowaną współpracę leśnictwa i przemysłu drzewnego; przewidziane w planie perspektywicznym kierunki rozwojowe przemysłu drzewnego odpowiadają w zasadzie potrzebom kraju, wobec czego powinny być planowo i szybko realizowane;

— konsekwentne ilościowe i jakościowe oszczędzanie drewna we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej; konieczne jest wzmożenie produkcji prefabrykatów i materiałów zastępujących drewno.

II. W szczególności uczestnicy konferencji uważają za wskazane uwzględnienie następujących wskazań w zakresie produkcji leśnej.

1. Pełne uwzględnienie przy lokalizacji zalesień i zadrzewień oraz w ustaleniu sposobów zagospodarowania korzystnego wpływu lasów na lokalny klimat, stosunki wodne, erozję gleb, zdrowotność środowiska i estetykę krajobrazu.

2. Przyjęcie kierunku rozbudowy produkcji szkółkarskiej, warunkującego pełną realizację zadań w zakresie intensyfikacji zalesień, podszytów i zadrzewień.

3. Zwiększenie projektowanego rozmiaru podszytów stosownie do założeń planów wojewódzkich, co ma szczególne znaczenie dla podniesienia biologicznej odporności lasu.

4. Uznanie za jedno z głównych zagadnień w dziedzinie intensyfikacji leśnictwa dokonywania poprawek bieżących zalesień oraz likwidację zaległości w uzupełnieniach. Przy wykonywaniu uzupełnień w szerokim zakresie uwzględniać gatunki szybko rosnące oraz intensywne sposoby uprawy.

5. Wzmocnić pozyskiwanie i przerób cienkich sortymentów leśnych w rozmiarach odpowiadających potrzebom hodowlanym. Zagadnienie to nabiera dużego znaczenia ze względu na zwiększenie się powierzchni młodszych drzewostanów (I, II, III klasy wieku) w okresie najbliższych 30—40 lat.

6. Zgodnie z uchwałami III Zjazdu PZPR oraz postulatami Sejmowej Komisji Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego dostosować w planie perspek-

tywnym po roku 1965 rozmiar użytkowania lasów do wysokości etatu wynikającego z planów urzędniowych.

7. Dostosować do rosnących zadań gospodarczo-leśnych:

- produkcję maszyn, urządzeń i narzędzi,
- sieć dróg leśnych.

8. W ramach intensywnej gospodarki leśnej uwzględnić przy organizacji gospodarki łowieckiej przede wszystkim interesy ochrony i hodowli lasu.

9. Zapewnić warunki pełnej realizacji i aktualizacji prac gospodarczych i urzędniowych, związanych z okresową rewizją planów gospodarczych do roku 1964/65, wychodząc z założenia, że podstawę do rozważań na temat etatu rębego stanowią plany urządzenia gospodarstwa leśnego. Dotychczasowe tempo prac urzędniowych nie odpowiada potrzebom.

10. Zwiększyć zakres prac naukowo-badawczych, zmierzających do określenia wielkości przyrostu bieżącego w lasach polskich.

W zakresie zadrzewień.

11. Przyspieszyć prace nad ustaleniem zasad techniczno-produkcyjnych ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) nomenklatury,
- b) zasad doboru gatunków,
- c) norm materiału sadzeniowego,
- d) zasad dorocznego kwalifikowania materiału,
- e) zasad uproszczonej dokumentacji,
- f) zasad użytkowania zadrzewień i obrotu drewnem.

W związku z wielkością zadań w zakresie zadrzewień i potrzebą ich racjonalnego zagospodarowania i ochrony, niezbędne jest zwiększenie liczby fachowych sił w prezydiach rad narodowych.

W zakresie produkcji ubocznej.

12. W planach rozwoju leśnictwa uwzględnić zagadnienie leśnej produkcji ubocznej w oparciu o następujące założenia kierunkowe:

— leśna produkcja uboczna powinna podlegać dalszej jak najszybszej i wielostronnej intensyfikacji ze szczególnym uwzględnieniem eksportu, przy czym powinny być w pełni przestrzegane zasady ochrony zabytków przyrody;

— nadal rozwijać wypróbowaną w praktyce oryginalną polską koncepcję, polegającą na wiązaniu wszystkich działów ubocznej produkcji leśnej z gospodarką leśną;

— oceniać efekty ekonomiczne leśnej produkcji ubocznej nie tylko w aspekcie krótkotrwałym, ale także i długofalowym z uwzględnieniem korzyści zarówno bezpośrednich jak i pośrednich.

W zakresie przemysłu drzewnego.

13. Zapoczątkować przemysł hydrolizy surowców roślinnych przez wybudowanie przede wszystkim zakładu hydrolizy trocin i innych odpadów drzewnych z jednokierunkowym przerobem hydrolizatu na drożdże pastewne.

14. Rozpocząć intensywne prace badawcze nad hydrolizą odpadów drzewnych i innych surowców roślinnych przy zastosowaniu metody stężonego kwasu siarkowego (metoda ryska), przystosowanej do przerobu niewielkich ilości surowca roślinnego na furfuroł i środki paszowe.

15. Zwiększyć krajową produkcję maszyn, urządzeń i narzędzi do realizowania kierunków rozwojowych przemysłu drzewnego.

W zakresie gospodarki drewnem.

16. Rozważyć celowość przesunięcia obowiązku przedłużenia trwałości drewna przez zabezpieczenie go przed niszczącym działaniem grzybów, owadów i ognia. Dążyć do spowodowania zwiększenia produkcji impregnatów do wysokości potrzeb.

III. Wielkość i waga zadań wynikających z uchwał III Zjazdu PZPR, a znajdujących wyraz w założeniach do perspektywicznego planu rozwoju leśnictwa w latach 1960—1975 wymagają:

— podniesienia poziomu kwalifikacji pracowników inżynieryjno-technicznych, gajowych i robotników leśnych,

— wprowadzenia postępu technicznego — przy jednoczesnym obniżeniu kosztów produkcji.

W związku z powyższym uznaje się za celowe:

1. Rozszerzenie zakresu nauczania w szkolnictwie wyższym w dziedzinie inżynierii leśnej, melioracji leśnych, gospodarki zadrzewieniowej oraz technologii tworzyw drzewnych.

2. Uruchomienie w średnim szkolnictwie z zakresu drzewnictwa nowych szkół uwzględniających kierunki produkcji tworzyw drzewnych w oparciu o nowoczesne zakłady przemysłowe.

3. Zorganizowanie zasadniczych szkół dla gajowych i robotników leśnych.

4. Stosowanie metody wynagradzania robotników leśnych w zależności od posiadanych kwalifikacji.

5. Zapewnienie naukowej organizacji pracy i mechanizacji w celu stałego podnoszenia wydajności pracy.